

Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 16.12.2022 § 134

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Maakuntajohtaja Mika Riipi:

- Alueiden suunta –työn eteneminen
- Katsaus taloustilanne

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Yleiset

Aluesuunnittelijan haku umpeutuu 14.12.

Sovittuja kokouksia joudumme siirtämään resurssipulan johdosta.

Maakuntakaavat

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava

- Lausunto valituksiin lähetetty Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja valmistelun alla aineiston vienti HAME-tietokantaan.

Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotus 2040

- Ratayhteys selvitys Sodankylä-Kittilä-Ylläs edennyt hyvin. Radan nimeksi valittu Tunturirata. Kotisivut perustettu. Webinaari toteutettiin 1.12. klo 13-15.00.
- neuvottelut 400 kV voimajohdosta Kirkkoniemeeseen ja Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmasta ja sen suhteesta maakuntakaavaan valmisteilla.

Tuulivoimaselvitys

- Lapin tuulivoimaselvitys 2022 –hankkeen loppuraportti on valmis, MKH:lle tiedoksi 16.12.2022
- maksatushakemus on toimitettu YM:lle 9.12.2022
- Ohjausryhmän ylimääräinen kokous pidettiin 23. marraskuuta ja viimeinen kokous 2. joulukuuta.

Liikennejärjestelmä

- BRTL jatkohakemus valmistelussa, pääpartneriksi Lapin liitto. Teemoina huoltovarmuus/sotilaallinen liikkuvuus, sähköinen lentoliikenne, rajaesteet ja kehittämiskäytävät. Hanke-ehdotus on toimitettu Auroran sihteeristölle kommentteille 11.12.
- Keskustelutilaisuus Liikenne 12 -suunnitelman vuosien 2024–2031 investointiohjelman laatimisesta 23.11. Rahoituskehys on alenemassa, kustannustaso on nousemassa, vähäliikenteisen tiestön hoito heikentyy.
- Alueellisen junaliikenteen jatkoselvityksen esittelytilaisuus 8.12.2022. VR on nostanut omassa prioriteettilistassaan Kolarin radan sähköistystä.

Merialuesuunnittelu

- Säännölliset koordinaatioryhmän kokoukset sekä eMSP- ja MSP-GREEN- ja MSP 2.0 sekä MSP 2.0 -nyrkkipokoukset
- EMSP-hankkeeseen liittyvä energiatyöpaja Vaasassa 14.12.2022 /Juha
- Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnittelusta on avattu kansalaisille oma keskustelualusta.
- Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio järjestää seminaaria alkutalvesta

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

Interreg Aurora- ohjelman ensimmäisen hakukierroksen rahoitettavat hankkeet valittiin hallintokomiteassa 22.-23.11.2022. Kaikkiaan 29 hanketta sai rahoituksen, Suomen ohjelma-alueelle rahoitusta kohdistui noin 11 M€, josta noin 5 M€ Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle noin 3 M€, Keski-Pohjanmaalle vähän yli miljoona euroa ja Etelä-Pohjanmaalle ja Lappiin noin 900 000 euroa molempiin maakuntiin.

Vuoden 2022 Tehemä pois järjestöpalkinon on saanut MIELI - Rovaniemen seudun mielenterveys ry:n hanke JOKOS – Työtä ja hyvinvointia kylissä 20219 – 2022.

Osaava- ja uudistuva Suomi- alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanon käynnistymisessä on edelleen viiveitä, koska EURA2021-järjestelmä ei toimi suunnitellusti. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) alueellisiin suunnitelmiin odotetaan päätöstä vielä vuoden loppuun mennessä, jolloin koko ohjelmarahoitus pystyttäisiin hyödyntämään. Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu suunnittelevat yhteistä JTF aktivointihanketta, jolle haettaisiin rahoitusta ESR:sta. Välittävän viranomaisen resurssit ohjelmien toimeenpanoon pienenevät entisestään vuodelle 2023, koska vuosina 2021-2022 käytössä ollut REACT- rahoituksen tuoma lisäresurssi tekniseen tukeen loppuu. Resurssien pienuus vaarantaa ohjelmien toimeenpanon, koska samalla kun resurssit pienenevät niin vaatimukset rahoitustehtävälle kasvavat.

Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunta (REGI) tulee vierailulle Lappiin helmikuun lopussa. Vierailua suunnitellaan toteutettavaksi Inarissa ja Ivalossa, valiokunnan toiveena on tavata Saamelaiskäräjiä, kuulla toteutetuista aluekehityksen toimista alueella ja perehtyä Venäjän rajan läheisyyden vaikutuksiin.

Vuoden 2023 alusta käynnistyy Lapin kaksivuotinen puheenjohtajuus Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkostossa (NSPA), Pohjoiskalotin neuvoston puheenjohtajuus siirtyy puolestaan vuoden 2023 alusta Norjaan Nordlandin maakuntaan.

Vaikuttaminen / vs. yhteysjohtaja Virpi Lilja:

Aluekehityskeskustelujen Lapin tilanne- ja kehityskuvan esittely on pidetty 29.11.2022 ja valmistaudumme aluekehityskeskusteluun helmikuussa 2023.

Kestävän kehityksen asiantuntija

Luken kanssa yhteistyössä toteutettiin FACTOR-kansalaisraati, jossa muodostettiin tietoon pohjautuen satunnaisesti valittujen lappilaisten toimesta Lapin asukkaiden mielipiteeseen pohjautuva kannanotto Lapin metsien kestävään ja oikeudenmukaiseen käyttöön. Kannanotto toimitetaan vihreän siirtymän jaostolle.

FOKUS - hanke

FOKUS - Lapin älykkään erikoistumisen kehittämishankkeessa uudistetaan Lapin älykkään erikoistumisen strategia. Uusi strategia astuu voimaan vuoden 2023 alussa ja ohjaa osaltaan maakunnan TKI-panostuksia tulevina vuosina.

Viimeinen strategiatyöpaja pidettiin 2.12. ja strategiaa viimeistellään tällä hetkellä. Strategia pyydetään lausuntoja 30.1.2023 mennessä. Hallitus käsittelee strategian helmikuun kokouksessaan.

Tekijöiden Lappi - työhyvinvointia kunta-alalle hanke

Tiedolla johtamisen koulutuksen alustava koulutuspäivä on 20.1.2023. Kuntien työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteiden ohjeistuksen kirjoittaminen on käynnissä.

Kuntajohtajien työhyvinvointivalmennuksia on ollut tarjolla, mutta osallistuminen on ollut heikkoa. Osatoteuttaja Lapin Yliopiston kanssa tulee suunnitella, että onko toimintaa mahdollista jatkaa näin pienellä osallistujamäärällä.

Kunta-asiat

Seutukuntakierrokset jatkuneet 27.10. Kemi-Tornion ja Torniolaakson seutukuntakierroksella Torniossa ja 9.11. Pohjois-Lapin seutukuntakierroksella Ivalossa sekä 16.11. Rovaniemen seutukuntakierros. Tulossa on vielä Ranuan kunnan vierailu Lapin liittoon 21.12.

Kuntajohtajaverkoston kokous pidettiin 25.11. kokouksessa sovittiin, että Lapin liitto valmistelee hanketta TE24 –uudistuksen koordinoitiin. Kokouksessa sovittiin myös, että Lapin liitto valmistelee tapaamisen ympäristöministerin ja ARA:n johdon kanssa liittyen ARA –rahoitukseen ja Lapin vaikeaan asuntotilanteeseen.

Lapin TYP

TYP organisointi ajalle 2023-2024 etenee. Lapin liitosta on lähetetty kannanottopyyntö kuntiin ja Te -toimistosta lausuntopyyntö hyvinvointialueelle. Jätetty myös pyyntö päivittää tai nimetä TYP -johtoryhmän jäsenet sekä liitteenä on toimitettu päivitetty TYP yhteistyösopimus 2023-2024. TYP asetus 1377/2014 lausuntokierros päättyi 2.12.2022. TYP -johtajat ovat lähettäneet oman lausunnon. Nykyisin johtoryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu kunnista, jatkossa puheenjohtaja on kunnasta ja varapuheenjohtaja hyvinvointialueelta.

Työkykyohjelman STM:n rahoituksella oleva Työkyky käyttöön -hanke päättyy (Rovaniemi) 31.12.2022. Hankkeessa mallinnettu työkyvyn tuen palvelukokonaisuus, johon sisältyy työkyvyntuen tiimi malli ja tuettu työhönvalmennus, joka toteutettu laatuksiteereihin perustuvana työhönvalmennus (sovellus IPS-mallista). Työhönvalmennus on saanut kansallista huomiota hyvien tulosten vuoksi. Hanke pääsi mukaan vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskuksen toimeksiannosta/TEM vaikuttavuusmallinnos projektiin. Projekti on tuottanut osatyökykyisten palvelutarpeen tunnistamisen ja asiakasryhmittelyn kriteerit sekä URA-muuttujiin pohjautuvan työllistymistodennäköisyyden laskentamallin.

Vaelluskalatyöryhmä

Seuraava kokous on 19.12.2022. Käsiteltävänä on katsauksia tehtyihin ja suunniteltuihin tutkimuksiin mm. hyljekarkottimen koekäyttö lijoella, lohen vaelluspoikasten selviytyminen Kemijoella sekä tiivistelmät Kemijoen vaelluskalahankkeiden etenemisestä ja tuloksista. Käsittelyssä on myös Taivalkosken vaellusratkaisun eteneminen.

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Lapin kuntien viestijät aloittavat vertaiskoulutusvuoden 2023 tammikuun puolivälissä kehittämällä yhteistä kuntalaisten viestintäkyselypohjaa. Tammikuun lopulla järjestämme huoltovarmuuteen liittyen yhdessä Lapin AVI:n ja valmiustoimikunnan viestintäjaoksen kanssa sähkökatkoksen varautumisviestinnän koulutuksen.

Itä- ja Pohjois-Suomen edunajamisviestintää kehitetään yhdessä maakuntaliittojen viestijöiden, aluekehittämisjohtajien ja maakuntajohtajien kanssa. Tavoitteena entistä vaikuttavampi yhteinen viesti alueeltamme.

Esitys

Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös

Hallitus merkitsi katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.

Hallitus päätti yksimielisesti ottaa esityslistalle uuden asiakohdan § 144 Selvitys hyvinvointialueelle Lapin pelastuslaitoksen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Pekka Tiitinen liittyi kokoukseen klo 14.11.
- Johanna Ojala-Niemelä poistui kokouksesta klo 14.14.
- Susanna Junttila liittyi kokoukseen klo 14.20.